

การเข้าถึงบริการสุขภาพและพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ ของแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่

สุสัณทา ยิ้มแย้ม*

บทคัดย่อ

การพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้จำนวนแรงงานข้ามชาติสตรีเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในภาคเหนือจะเป็นไทใหญ่ แรงงานเหล่านี้มีข้อจำกัดทางสิทธิกฎหมายโดยเฉพาะแรงงานที่ไม่มีบัตรประกอบกับความแตกต่างด้านภาษาและวัฒนธรรม จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาของการเข้าถึงบริการสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ ส่งผลกระทบต่อภาวะสุขภาพ การวิจัยนี้เพื่อศึกษาการเข้าถึงบริการสุขภาพและพฤติกรรมกรรมการดูแลสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ของแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่ รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้างสัมภาษณ์กับแรงงานข้ามชาติสตรีไทใหญ่จำนวน 314 คน และใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมจำนวน 48 คน ผลการวิจัยพบว่า สตรีร้อยละ 42.7-55.4 ไม่ทราบถึงบริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ในแต่ละเรื่องที่มีอยู่ในสถานบริการ ขณะที่ร้อยละ 19.9-41.1 ของสตรีที่ทราบว่ามีการ เคยใช้บริการสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ในแต่ละเรื่องอย่างน้อย

หนึ่งครั้ง โดยส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 93.2-97.1 มีความพึงพอใจในบริการสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ที่ได้รับ สำหรับอุปสรรคในการรับบริการสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ที่สำคัญ ได้แก่ “ลำบากใจที่จะได้รับการตรวจรักษาจากแพทย์ที่เป็นผู้ชาย” และ “อายุเพราะต้องเปิดเผยอวัยวะที่ควรปกปิด” ดังนั้นเมื่อสตรีมีปัญหาสุขภาพด้านอนามัยเจริญพันธุ์ สตรีเกือบครึ่งหนึ่งช้อยามารับประทานเอง (41.7%) ตรวจรักษา กับบุคลากรแผนปัจจุบัน (40.4%) และรับการดูแลโดยหมอพื้นบ้าน (17.5%) ผลการวิจัยคณะผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะควรมีการพัฒนากระบวนการสื่อสารสุขภาพและการจัดบริการสุขภาพเฉพาะแรงงานข้ามชาติสตรี เพื่อแรงงานกลุ่มนี้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการสุขภาพได้โดยง่ายและจงใจให้มีพฤติกรรมอนามัยเจริญพันธุ์ที่ดี

คำสำคัญ: อนามัยเจริญพันธุ์ การเข้าถึงบริการสุขภาพ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพ ไทใหญ่ แรงงานข้ามชาติสตรี

Accessibility to Health Care Services and Reproductive Health Care Behavior of Female Shan Migrant Workers

Susanha Yimyan*

ABSTRACT

Rapid economic development leads to increasing number of female migrants, especially in the North most are Shan. With limitation of legal rights especially the workers are undocumented as well as the differences of language and culture, they might be difficult to access health care services that might be impact on their health. The objectives of this research were to investigate accessibility to health care services and reproductive health care behaviors among female Shan migrant workers by using qualitative and quantitative methods. Data were collected by using a structured questionnaire interviewing with 314 female Shan migrant workers and interviewing and focus group discussions with 48 stakeholders. The results revealed that 42.7-55.4% of the Shan migrant women did not know about each reproductive health service in the hospitals. While 19.9-41.1% of the women, who know about reproductive health services, have accessed the services at least once. Almost of these women, who have accessed these reproductive health care services, were

satisfied with the health care services (93.2-97.1%). The most important obstacle to accessing reproductive health services was 'feeling uncomfortable at being examined or treated by a male physician' and 'feeling ashamed to expose reproductive organs'. Therefore, if they had reproductive health problems, most of them reported that they would self-treat by buying drugs from drug stores (41.7%), visit health care providers (40.4%) and visit by traditional healers (17.5%).

The researchers recommend developing health communication system as well as organizing health care services specifically for female migrant workers in order to easily access for health information and health care services and are motivated to have healthy reproductive health care behavior.

Key words: reproductive health, accessibility to health care service, reproductive health care behavior, Shan, female migrant worker.

J Public Health 2012; 42(3): 68-82

Correspondence: Susanha Yimyan. Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Thailand.

Email: syimyan@gmail.com

* Faculty of Nursing, Chiang Mai University